

Utfordringer for samarbeid i utdanning og forskning

Sigmund Grønmo

Forskningspolitisk seminar
Forskerforbundet
Oslo 5. november 2008

UNIVERSITETET I BERGEN

Eksempler på ulike samarbeidsrelasjoner for universitetene

Samarbeidsaktører	Samarbeidstyper	
	Utdannings- og forskningspolitikk	Utdannings- og forskningsaktiviteter
Andre universiteter	<i>UHR</i>	<i>Prosjektsamarbeid</i>
Høgskoler		<i>UH-nett Vest</i>
Forskningsinstitusjoner	<i>Felles uttalelser om regjeringens forskningspolitikk</i>	<i>Randsonesamarbeid</i>

Universitets- og høyskolenettet på Vestlandet (UH-nett Vest)

- **UH-nett Vest** ble etablert fra 1. januar 2008
 - UiB
 - Høgskolen i Bergen
 - Høgskolen Stord/Haugesund
 - Høgskolen i Sogn og Fjordane
- Femårig avtale om samarbeid mellom selvstendige institusjoner
- De enkelte institusjonene kan videreutvikle sine ulike særtrekk og fortrinn
- Nettverksstyre, eget budsjett, og administrativ koordinator på heltid

Samarbeidsutfordringer for UH-nett Vest

- Utdanningssamarbeid
 - Anbefalte studieløp på tvers av institusjoner (for eksempel fra lavere grad på en eller flere høyskoler til høyere grad og evt PhD på UiB)
 - Samarbeid om spesielle mastergradsprogrammer
- Samarbeid om forskerutdanning
 - Spesielle UiB-opplegg for kandidater fra høyskolene
 - Spesielle opplegg for kompetanseutvikling blant ansatte på høyskolene
 - Samarbeid om veiledning av PhD-kandidater
- Forskningssamarbeid
 - Identifisere fellesnevnerne mellom sterke fagmiljøer
 - Tilrettelegge for prosjektsamarbeid og felles forskningsseminarer
- Utvikle felles plattform for samarbeid med lokale og regionale aktører i nærings- og samfunnsliv

UH-nett Vest: Regionalt samarbeid basert på differensiering og mangfold

- Institusjonene har ulike komparative fortrinn og utfyller hverandre
- Bredden i høyere utdanning ivaretas
- Tilgjengeligheten av høyere utdanning styrkes
- Omfanget av det samlede utdanningstilbudet øker
- Forskerutdanningen og kompetanseutviklingen får større regional utbredelse
- Dette gir bredere regionale kunnskaps- og kompetansemiljøer
- Den samlede forskningen styrkes
- Kunnskapsinstitusjonene får samlet en bredere og større kontaktflate til samfunns- og næringslivet i hele regionen

Utfordringer for samarbeid mellom institusjoner

- Komplementaritet som utgangspunkt
- Forpliktende samarbeid mellom selvstendige institusjoner
- Faglige drivkrefter for samarbeid
- Institusjonell ledelse av samarbeidet
- Nasjonale rammebetingelser

Komplementaritet som utgangspunkt

- Identifisere og synliggjøre de ulike aktørenes profiler
 - Tradisjon og verdigrunnlag
 - Mål og interesser
 - Aktiviteter
 - Styrker og svakheter
- Gjensidig respekt for forskjellighet og likeverdighet

Forpliktende samarbeid mellom selvstendige institusjoner

- Avklare og avtale felles mål for samarbeidet
- Gjensidig forståelse av forholdet mellom egne interesser og felles mål
- Utvikling og profilering
 - De enkelte institusjonene
 - Samarbeidsoppleggene
- Tydelighet om rettigheter og forpliktelser
- Forståelse av forholdet mellom innsats og utbytte for de ulike aktørene

Faglige drivkrefter for samarbeid

- Forankring i fagmiljøene
 - Interesse og motivasjon
 - Respekt for hverandres faglige profiler og kvaliteter
- Faglige fellesskap
 - Utvikles på tvers av samarbeidende institusjoner
- Faglige møteplasser
 - Felles arenaer for miljøer fra de ulike institusjonene

Institusjonell ledelse av samarbeidet

- Prioritering
 - Forankring i institusjonenes strategier og organer
 - Ledelsesansvar på ulike nivåer ved de enkelte institusjonene
- Koordinering
 - Styrende organer og faglige grupper for samarbeidet
 - Ansatte koordinatore
 - Ansvarlige kontaktpersoner ved de ulike institusjonene
- Finansiering
 - Allokering av ressurser fra de enkelte institusjonene
 - Hensyn til institusjonenes størrelse og økonomiske forutsetninger

Nasjonale rammebetingelser

- Prioritering av arbeidsdeling og samarbeid
 - Overordnet politikk
 - Differensierte virkemidler
- Regelverk som fremmer samarbeid
 - For eksempel studentmobilitet
- Ressurser for samarbeid
 - Insentiver og støtteordninger
 - Basisfinansiering som gir institusjonene muligheter for egne prioriteringer
 - Finansieringsmodellen drøftes og revideres